

Kapłana Alojisa dla družki Rom wopytali

Prënje putnikowanje družkow k rowej swjateho Pëtra

Na smjertnym dnju kapłana Alojisa Andrickeho, 3. februara, je so 52 serbskich družkow při rowach prënich Romskich martrarjow modliło. Džen do toho, na swjedenju Předstajenja Knjeza, wobdžëlichu so na generalnej awdiency bamža Benedikta XVI., kotremuž zwuraznichu džak, zo je martrarstwo 1943 zemrëteho serbskeho mëšnika pripöznał a z tym jeho zbóžnoprajenje dowolił. Wo svojich dožiwjenjach tutoho putnikowanja wot njedzele, 30. januara, do pjatka, 4. februara, rozprawjeja wjacore awtorki.

W Róžeńce wužohnowani

Cyle napjeći podachmy so nje-dželu, 30. januara, wječor z našimi staršimi do Róžanta. Tam na nas hižo busaj čakaštej. Po wosadach so do busow rozrjadowachmy. Do wotjězda podachmy so na krótki rozžohnowanški nyšpor do putniskeje cyrkwe. Po kërlušu wužohnowa nas dekan Clemens Hrjehor a nas ze swječenej wodu pokrjepi. Dekanatny młodžinski dušepastyr farar Mërcin Deleńk pokaza nam družkam a přítomnym staršim dar bamžej. Bëše to wulka swëčka z podobiznu Alojisa Andrickeho z napisom „Chrystus moje wšitko“ a wobrazom Róžeńčanskeje swjatnicy.

Po nyšporje rozžohnowachmy so wot swójbnych a přečelow a podachmy so do busow. Nastajichmy so na wjele hodžin trajacu jëzbu. Połni wočakanja na wëčne město Rom wšitcy tute napinaje na so wzachmy. Po nimale 19hodžinskej jëzbje bë skónčnje cil docpëty. Rozrjadowachmy so do hotelow.

Z poslednimi mocami podachmy so pěši na krótku ekskursiju po Romje. Mjez druhim widžachmy znazdala historiski twar Koloseja a wulki pomnik na česć prënjeho krala Italskeje, Viktora Emanuela II., kotryž Romjenjo žortnje pisansku mašinu mjenuja.

Chëtro wučerpani podachmy so skónčnje k wječeri. Po tym padnychmy mučni do toža. Wšako wëdžachmy, zo nas budžak nazajtra sčasom wubudži.

Jadwiga Brëzanec

Při rowje swjateho Pëtra

Najwjace wosebitosćow wëčného města Roma wobhladać móžachmy sej wutoru, 1. fe-

bruara. Po snëdani podachmy so z metro do směra Watikana. Cyle blisko rowa prënjeho zastupjerja Jëzusa, swjateho Pëtra, swječachu naši serbscy mëšnicy z nami Božu mšu w podcyrkwi drje najwjetšeho Božeho domu swëta. Naprawo wot nas bë row bamža Jana Pawoła II.

Po kemšach rozdžëlichmy so do skupinow. W mjeńšich cýlkach podachmy so tak na kuplu Pëtroweje cyrkwe. To wšak bë chëtro napinace. Njemało wučerpani smy pěši po schodžen-

Zahajiło je so putnikowanje družkow w Róžeńce, hdžež farar Mërcin Deleńk wosebitu swëčku, dar bamžej, pokaza. Foto: rl

kach cil docpëli. Za to pak skići so nam krasny wuhlad na město Rom runje tak kaž do zahrody bamžowskeho palasta.

Serbske holcy na třëše Pëtroweje cyrkwe před hoberskej kupolu

Nekropole

Potom podachmy so zaso do hłubokosće, mjenujcy do nekropolow. Tute stare pohrjebnišća Romjanow buchu před něhdže 60 lëtimi w nadawku bamža Pija XII. přeslëdžene. Při tym su so tež smjertne powostanki swjateho Pëtra našli. Row swjateho Pëtra pak njeje jenož w nekropolach widžeć, ale tež w podcyrkwi. Tam su rowy dalších bamžow, mjez druhim Jana Pawoła II., kotryž je mje wosebje zajimował. Dopomnich so, kak sym před nimale šësc lëtimi jako šulerka drugeho lëtnika napjeće dny po jeho smjerći w telewiziji sčëhowała. Wón wšak je prëni bamž, kotrehož sym dožiwiła.

Historiski Rom

Po wobjedže wobhladachmy sej z busa wulke město Rom z jeho wjele zajimawosćemi. Wosebje lubił je so mi Kolosej, antiske amfijowe džiwađto. Hoberske twarjenje je so w prënim lëttotku po Chrystusu natwariło. Móžeš so jenož džiwać, kak wušikni bëchu twarcy před 2.000 lëtimi. Runje tak zadžiwana wobhladach sej Circus maximus, stary Romski cirkus. W nim móžeš sej w antice na raz wjele wjace ludži hač w džensnišich modernych koparskich stadionach wubëdžowanja a druge podawki live wobhladać. Fa-

Přeni króc w stawiznach su so serbske družki w skupinje do wěčneho města Roma k rowej swjateho Pětra podali. Fota: D. Čemjerowa

scinowała je mje naša wo-
džerka po Romje. Wona je
drje němšce rěčała. Přeco za-
so pak je so jej italske słowo
wusunulo. A tute klinča wšak
přeco kaž tajka mała pěseň.

Cyły dzeń w měsce smy wje-
le, wjele widželi. tak zo běchmy
poprawom cyle mučni. Ale tak
prawje wotpočnyč njemóžach-
my. Wšako mějachmy sej nětko
wot svojich hotowańcow włosy
zaplesć dać. Nazajtra džě bě
wosebitosć, zo smědžachmy
našemu swjatemu wótcej, bam-
žej Benediktej XVI., cyle blisko
być. Tohodla smy so tež čětro
napjeći do ložow našeho hotelu
podali. *Jadwiga Ledźborjec*

Dołho wočakowany dzeń

Skónčnje wón tu bě – dzeń, na
kotryž smy so tak dołho a do-
kladnje přihtowali – dzeń aw-
diency pola swjateho wótca,
bamža Benedikta XVI. Na tu-
tym dnju nas budžaki přewšo
zahe wubudžichu. Běše to w
štwórtěj rańšej hodzinje. Bjez
wulkeje hary a na zwučene
wašnje zdrasći kóžda z hoto-

wańcow swojej dvě družce a
zwoblěka so sama wuslěkanu
drastu. Potom spěšnje posně-
dachmy, přetož w 7.30 hodž.
čakaštej hižo našej busaj před
hotelom.

Na to započa so naša jězba
po wotučacym stónčnym Ro-
mje, při něhdže wosom stop-
njach celsiusa ćoploty, w smě-
rje Watikana. Nimo wosoboweje
kontrolje a šwicarskeje gardy
smědžachmy naše městna
„speciale“ w přednim džělu aw-
diencneje hale zabrać. Běchmy

tam z časom. W kóždym z nas
stupaše napjatosć. Kóždy ča-
kaše na wulki wokomik, zo za-
stupi bamž.

Powitany kaž superstar

W 10.30 hodž. bě skónčnje tak
daloko. Jako přenje zastupichu
šwicarscy gardisća. Stupichu
so na swoje městno a so hižo
njejibnychu. Na to přińdže
bamž Benedikt XVI. ze swojimi
přewodnikami. Wutroba nam
pukotaše. Wón pak bu powitany

kaž superstar. Kóždy chcyše
tutón wokomik ze swojej kame-
ru zapopadnyć.

Po tym zo přitomnych postro-
wi, čitaše so z Knihy psalmow.
Swjaty wótć předowaše we
wšelakich rěčach. Nětko zwo-
łachu so wšitke přizjewjene
skupiny z najwšelakorišich kra-
jow. Jako bu naša skupina mje-
nowana, spěšnje stanjehmy a
zaspěwachmy serbsce spěw
„Stónco njech schadza tam,
hdžež sy ty“. Na kóncu awdien-
cy modlachmy so hišće Pater-
noster, potajkim lačonsce Wót-
čenaš. Benedikt XVI. wudžěli
nam swoje bamžowske po-
žohnowanje.

Napjelnjeni z Božej hnadu a
wjele rjanymi dopomnjenkami
wopuščichmy awdiencnu halu.
Hižo při wuchodže so wjele lu-
dži wuwoprašowachu. Chcychu
so z nami rozmołwjeć a wězo
so z družkami tež fotografować.

Claudia Wjačlawkowa

Piiiiip! Jehlički a družce šnóry so „přizjewjeja“.

Přemóžace začuce

Tež my družki z tójšto jehličkami
a šnórami dyrbjachmy wšitcy
wěstotnu kontrolu z metalowym

Kardinal Meisner porěča ze serbskimi měšnikami a družkami.

detektorom přeńć. Nimo Šwicarskeje gardy dóndžechmy skónčnje do awdiencneje hale. Přistajeni Vatikana nas na naše městna dowjedzechu. Njesćerpnje čakachmy w přědnim džělu hale na bamža. Mnohe dalše skupiny z tu- a wukraja přichadžachu do awdiencneje hale.

Kardinal, karnewal a Serbja

Tež znaty Kölnski Dreigestirn je sej do Wěčneho města dolećał, zo by bamža wopytał a sej jeho požohnowanje wuprosył. Zo by so čas spěšnišo minył, za spěwachu sej skupiny w hali, a my wězo tež, mjez druhim „Štó stwori frinkolace hwězdy“ a „Glory, glory, haleluja“. Kardinal Joachim Meisner, kotryž je jako Kölnski arcybiskop tamnišich póstnicarjow přewodzał, je so

na nas Serbow dohladał a k nam přidružil. Cyłu chwilu smědžachmy z nim rěčeć. Rozjasnichmy jemu našu družču draštu. Cyle njezapcy wón znapřećiwi, zo tola Serbow a serbsku kwasnu jědž znaje. Žortnje doda: „Eierstich und Meerrettich, und den Rest, den kenn' ich nicht.“ Na tute hrónčko so wězo wšitcy zasmjachmy. Farar Deleńk přepoda jemu kalender wo kaplanje Alojsu Andrickim.

Šwicarska garda so na swoje městno zestupa. Biskopja a kardinal so na swoje městna zesydachu. W hali bě naraz cyle čicho. Pišćełe zahrachu a bamž zastupi. Wšitcy wótrě juskajo a placajo jeho postrowichu, spěwajo: „Benedetto! Benedetto!“ Radosć a wjeselo rozpřestrě so kaž wulka žolma po cyłej hali. Njewopisujomne začuće to bě, jako swjaty wótc začahny a wšitkich postrowi.

Mały hólc přeběža wosrjedź awdiency škitnu barieru a poda so runjewon k bamžej, poklakny so před nim a wuprosy sej žohnowanje. Swjaty wótc nas tež wosobinsce postrowi. To bě přemóžace začuće.

Bamžowskemu požohnowanju scěhowachu priwatne awdiency. Nadžijachmy so, zo směmy wosobinsce z bamžom porěčeć, štož so bohužel nje poradzi. Čakachmy pak tak dołho, doniž swjaty wótc awdiencnu halu nje wopuści – a to wuspěšnje. Jako

woteńdže, pozasta njedaloko nas a nam přiwiwa. Tež to bě přewšo krasne dožiwjenje za kóždeho z nas.

Zbožowni džěchmy wróco na Pětrowe naměsto, hdžež so po wosadach a za skupinske foto zestupachmy. Tež wjele turistow nas fotografowaše.

Po wobjedže podach so z dalšej družku a fararjomaj Měrčinom Deleńkom a Benom Jakubašom do běrowa, kotryž je za nas wjele zorganizował. Podžakowachmy so za jich

Družki na swjedženju Předstajenja Knjeza w awdiencnej hali bamža Pawoła VI. we Vatikane, hdžež jich swjaty wótc Benedikt XVI. (horjeka) požohnowa a wosebje postrowi.
Foće: kna

Serbska skupina na zahradze před cyrkwu San Clemente

podpěru a přepodachmy jutrownej jejce a swěčku, na kotrejž běchu serbske banty a hrónčko „Na puč z nami“ wumětsce připrawjene.

Bernadet Langec

Słowjanske zwiski w Romje

Po awdiency džěchmy do młodžinskeho centra njedaloko Pětroweho naměsta. Tam swjećachmy Božu mšu.

Powobjedowachmy a podachmy so na to do cyrkwy San Clemente. W njej je swjaty Cyril, kotrehož nimo swjateho Metoda jako japoštoła Słowjanow česćujemy, pochowany. Tam so zhromadnje pomodlichmy.

Čakajo na našej busaj, wuhladachmy rjane schody. Mějachmy hnydom prawu mysl, zo wužijemy čas za zhotowjenje njezapomniteho skupinskeho fota (wozjewjeny pod www.posol.de). Při tym pytnychmy, zo bě so spočatna napjatost do wjesoleje nalady přeměniła. Po wječeri wopyta wjetšina z nas Španiske schody a studnju Trevi, jara znatej atrakciji Roma. Wokoło połnocy skónči so dołhi napinacy, za to pak přewšo rjany a njezapomnity dzeń we wěčnym měsće Romje.

Claudia Wjaclawkowa

Při rowach martrarjow

Štwórť rano njetrjebachmy tak jara zahe stanyć kaž dnjej do toho. Mějachmy pak hišće tójšto programowych dypkow za

poslednej dnjej putnikowanja na planje. Po tym, zo běchmy posnědali a swoje wačoki do busa spakowali, dojdžechmy sej ke katakombam swjateho Bosćana. Wobhladachmy sej jako přenje cyrkej San Sebastiano, kotraž je wumětsce jara rjenje wudebjena.

Podachmy so wězo tež do džěla katakombow. Zajimawe je, kak derje su tute stare rownišća hišće zdžeržane. Za nas bě to zdžěla čezko předstajome, zo su jónu křesćenjo na tute wašnje swój posledni wotpočink namakali.

Po wodženju swjećachmy w cyrkwi nad katakombami Božu mšu. Po njej zesydachmy so do našeju busow, zo bychmy tři hodžiny pozdžišo do města Siena doješli.

Město swjateje Katyrny

Siena je město w Toskanje, w kotrymž je so swjata Katyrna Sienska 25. měrca 1347 narodžiła. Zemřela je wona 33lětna 29. apryla 1380 w Romje. Mějachmy dvě hodžiny chwile, sej slawnu katedralu, zajimawe torhoščo a dalje wosebitosće města za sebję wotkryć.

Jako běchu wšitcy zaso při busomaj, podachmy so na 15 hodžinow trajacu domojjězbu. Ta zdaše so mi wjele spěšnišo minyć hač jězba do Roma.

Dopołdnja dojdžechmy do Róžanta. Podžakowachmy so Bohu w cyrkwi na krótkim nyšporje za hnadu a dar tutoho za nas wšěch njezapomniteho putnikowanja. *Alexa Zahonec*

Hotowańče na Pětrowym naměsće

Fota: D. Čemjerowa (3)

Wulkomyslny darićel popřa družkam slódný gelati.

Foto: pr

Zjawny džak

Z wutroby wuprajam wšitkim zaplać Bóh, kotřiž su putnikowanje družkow k rowej swjateho Pětra podpěrali, hač z modlenjom, z darami abo z aktiwnym sobudžětom. Wosebje džakuju so z tutoho městna svojim duchownym sobubratram, tym, kotřiž su putnikow přewodželi a tym, kotřiž su doma službu wukonjeli, zo by přewod scyła možny był.

*Farar Měrćin Delenk,
dekanatny dušepastyr
mlodžiny a džěći*